

Miliony bydła są transportowane każdego roku jako integralna część światowego przemysłu mleczarskiego i mięsnego. Transport można traktować jako długi łańcuch stresujących wydarzeń, a kilka badań wykazało, że transport może mieć negatywny wpływ na stan kliniczny, zdrowie i dobrostan bydła ze względu na wiele różnych czynników.

Transport żywych zwierząt jest objęty szczególnymi zasadami regulowanymi prawnie. Zostały one nałożone przez Unię Europejską ze względu na to, że właśnie przez niewłaściwy sposób transportu wiele z wożonych sztuk bydła zostaje rannych lub ginie. Na co powinno się zwrócić szczególną uwagę podczas transportu zwierząt?

Transport bydła - zacznij od zezwoleń

Po pierwsze kierowcy oraz osoby towarzyszące im muszą mieć dokumenty świadczące o kwalifikacji zawodowej. Wydawane są one na podstawie odbytych szkoleń, które kończą się egzaminami. Przeprowadza je organ niezależny, który upoważniono do sprawdzania umiejętności kierowców przez odpowiednie władze.

Transport żywych zwierząt jest objęty szczególnymi zasadami regulowanymi prawnie. Fot. Adobe Stock

Na przejazdy dłuższe niż 65 km potrzebne jest również zezwolenie nadawane przez odpowiedni organ państwa członkowskiego UE. Wyjazdy zagraniczne wymagają stworzenia planu podróży wykonanego przez organizatora transportu zgodnie z obowiązującym modelem i zawarcia informacji dotyczących zwierząt i odpowiedzialnych za nie osób.

Wymagania techniczne przy transporcie bydła

W trakcie przewożenia zwierząt należy zapewnić im odpowiednią cyrkulację powietrza i ochronę przed trudnymi warunkami atmosferycznymi oraz ucieczką lub wypadnięciem z przyczepy. Pojazd powinien także posiadać szkielet nadwozia wykonany ze stalowych elementów. Pokłady oddzielone ruchomymi ściankami działowymi, przestrzeń podzieloną na

sektory w celu zapobiegania gromadzenia się zwierząt w jednym miejscu. Pojazd musi mieć izolowany sztywny dach lub plandekę oraz nadwozie z systemem zabezpieczającym. Dodatkowo taka przyczepa powinna posiadać nadwozie uniemożliwiające wyciek nieczystości na zewnątrz pojazdu.

Dodatkowo wymagane jest posiadanie systemów rejestrujących temperaturę, moduły GSM i układy pojenia zwierząt. Podczas zakupu przyczepy warto zwrócić uwagę, aby posiadała rampę tylną z opcją otwierania przyczepy na boki i wspomaganie podnoszenia. Regulowana przegroda wewnętrzna również będzie atutem. Warto również zaopatrzyć swoją przyczepę w oświetlenie wewnątrz pojazdu, osłonę jego ścian przed kopaniem, amortyzatory, monitoring wewnętrzny lub ten ułatwiający cofanie.

Co trzeba wiedzieć, aby odpowiednio przewozić zwierzęta?

Po pierwsze dorosłe bydło powinno być przewożone maksymalnie 14 h, później należy zrobić przerwę wynoszącą minimum 1 h, przeznaczoną na pojenie i karmienie zwierząt. Następnie transport powinien znów trwać maksymalnie 14 h. Z kolei nieobsadzone cielęta mogą być przewożone ciągiem 9 h, następnie powinno zrobić się przerwę wynoszącą minimum 1 h na pojenie i karmienie, później znów można przejechać 9 h.

Kilka dni przed podróżą warto zadbać o odpowiednie zaplanowanie trasy i sprawdzenie, ile czasu ma zająć jej pokonanie. Należy sprawdzić prognozy pogody, aby uniknąć ekstremalnych warunków pogodowych. Przydatne jest zweryfikowanie punktów postoju i punktów odpoczynku zwierząt pod kątem jakości paszy, wyposażenia w urządzenia do karmienia i pojenia oraz dojenia w przypadku krów mlecznych. Ponadto upewnij się, że posiadasz wszystkie niezbędne dokumenty, takie jak plan awaryjny, świadectwa zdrowia i plan podróży. Sprawność maszyny i wszystkich urządzeń również powinno mieć miejsce, a także dopilnowanie, żeby bydło przed podróżą było zdrowe, wypoczęte, nakarmione i napojone właściwej jakości paszą.

Kilka dni przed podróżą warto zadbać o

Dbaj o zwierzęta w czasie transportu bydła

*odpowiednie zaplanowanie trasy i
sprawdzenie, ile czasu ma zająć jej pokonanie.*

Fot. Adobe Stock

W dzień podróży przygotuj czystą i świeżą ściółkę (10 kg słomy/m², pokrycie całej podłogi), przygotuj wodę i paszę odpowiednio do liczby zwierząt. Pamiętaj, aby ładować zwierzęta spokojnie i wyruszyć w drogę, jak tylko skończysz załadunek. Autostradami jedź płynnie, utrzymuj poidła w czystości podczas podróży. Sprawdzaj stan zwierząt na każdym postoju, obserwuj czy nie ma oznak dyskomfortu termicznego, stresu i okaleczeń. Realizuj plan awaryjny natychmiast, gdy zauważysz zwierzęta w złym stanie. Przed dojazdem zadzwoń do miejsca docelowego, aby zapewnić szybki rozładunek i w razie potrzeby odpowiednio dużo wody i paszy.

Dbaj o komfort termiczny podczas transportu

Właściwa temperatura podczas transportu to przedział od 5°C do 30°C, z korektą pod kątem wilgotności (przy systemie wentylacji). Przy wysokich temperaturach wybieraj raczej podróż nocą, parkuj pojazdy z wentylacją pasywną pod odpowiednim kątem do kierunku wiatru. Pamiętaj o otwarciu wszystkich osłon bocznych lub klap. Dodatkowo upewnij się, że woda jest dostępna dla wszystkich zwierząt: system pojenia i dodatkowe wiadra w pojeździe. Wysoka wilgotność sprawia, że trudniej jest zwierzętom znieść wysokie temperatury. Dlatego w przypadku bardzo wysokiej temperatury i wysokiej wilgotności lepiej unikać transportowania zwierząt lub ograniczyć to do minimum.

Dobra rada!

Dodatkowo, jeśli przewozisz krowy dojne, dój je co najmniej co 12 h. Co więcej! Upewnij się, że krowy mogą jeść i pić podczas dojenia i odpoczynku, zanim je ponownie załadujesz do

dalszej podróży.

Źródła

- Schwartzkopf-Genswein K., Ahola J., Edwards-Callaway L., Hale D., Paterson J. (2016). Transportation issues affecting cattle well-being and considerations for the future. *The Professional Animal Scientist*, 32, 6 (12), 707-716,
- Schwartzkopf-Genswein B. K.S., Crowe T., González L., J. Kastelic J. (2010). Effect of cattle liner microclimate on core body temperature and shrink in market-weight heifers transported during summer months. *The Journal of Animal Science*, 88 (E-Suppl. 2), 57.
- Burdick C., Carroll J.A., Hulbert L.E., Dailey J.W., Willard S.T., Vann R.C., Welsh Jr T.H., Randel R.D. (2010). Relationships between temperament and transportation with rectal temperature and serum concentrations of cortisol and epinephrine in bulls. *Livestock Science*, 129, 166-172